

WORKSHOP

Werken met infants en hun context

Hoe samen aan de slag?

Netwerk Geestelijke Gezondheid
Kinderen en Jongeren Oost-Vlaanderen

Wie zijn wij?

Connect 0-4

Preventie, vroegdetectie en -
interventie van psychische
problemen bij gezinnen met jonge
kinderen

LEES MEER >

CONNECT 0-4

Oost-Vlaanderen

Fabienne Vandenstein (coördinator)
MSOC / KDO-project
(kinderen en drugverslaafde ouders)

Gent, Deinze, Eeklo

Lisa Devoogdt
Felix Wijns

CAR
Oostakker

Zuid Oost Vlaanderen

Vreni Van der Borght

CKG
Den Boomgaard

Waas en Dender

Gwen Braxel
Philippe Vandenameele

CGG
De Drie Stromen

R · A
· D ·
A · R

Wie zijn jullie?

Gelieve jullie naam te
veranderen in “naam +
organisatie”

CONNECT 0-4

Doel van workshop

- Aan de hand van **casus**
- **Illustreeren** van onze manier van denken
- Gekoppeld aan **theoretische concepten**

Aanmeldingsformulier

Aanmeldingsformulier

Aanmelder: verpleegkundige Kind en Gezin – Ann Maes

Ouders: Janssens Emma – Peeters Lucas

Adres: Brugsepoort 33 – Gent

Naam kinderen: Lore & Lars

Leeftijd kinderen: Lore is 13 maanden en Lars is 3 jaar

Gezinssamenstelling: Mama, papa en de kinderen wonen samen

Thuistaal: Nederlands

Welke zorgen of vragen hebt u als hulpverlener m.b.t. dit gezin?

- Band moeder/kind, kan mama voldoende ingaan op de noden van het kind?
- Mama maakt moeilijk contact met de dochter.
- School meldt druk (soms agressief) gedrag van oudste kind.

Welke zorgen of vragen hebben de ouder(s), de omgeving (grootouders, crèche,...)?

- Mama geeft aan niet in staat te zijn te spelen met Lore en kopieert soms gedrag van papa naar Lore toe.
- Moeilijk voor mama om structuur aan te brengen.
- Geen zorgen over het oudste kind.

Welke hulp was er reeds in het verleden? Welke hulp is er momenteel?

- Huisarts
- CGG – vroeger therapie voor mama, maar is nu gestopt
- OCMW assistent
- Crèche voor Lore maar nu niet meer

Welke verwachtingen heeft u naar het team van Connect?

- Welke hulpverlening is er nodig voor dit gezin?
- Samen bekijken of Lore “veilig” kan opgroeien in dit gezin?

Is er nog andere belangrijke informatie?

- Mama vertrouwt hulpverleners (mensen in het algemeen) zeer moeilijk.
- Papa lijkt betrokken, maar werkt overdag en is niet veel aanwezig.

Wie is op de hoogte van de aanmelding?

- Ouders
- Huisarts

Aanmeldingstelefoon

Grootste **zorg** van de aanmelder (Ann van Kind en Gezin) is de **hechting** tussen Lore en mama Emma. Ze maakt zich zorgen over het feit dat Lore **veel en lang in haar park** ligt zonder interactie. Lore **huilt niet** wanneer ze wakker wordt. Lore is algemeen een heel rustig kind dat weinig weent.

Mama is altijd heel **moe** waardoor Lore vaak in het park ligt. Mama haalt **weinig plezier** uit haar kind, is moeilijk in staat om te spelen met Lore, is **prikkelbaar** wanneer Lore toch eens weent. Mama maakt heel **moeilijk contact** en geeft aan dat ze het al heel haar leven psychisch zwaar heeft. Mama is **niet** in staat om **structuur** aan te brengen en raakt heel makkelijk overstuur. De laatste tijd is er ook veel **ruzie** tussen mama en papa.

Lore ging naar de **crèche** maar de kinderopvang heeft de samenwerking stopgezet omdat mama vaak te laat was of niet kwam opdagen. Maar ze mag zich terug aanmelden indien ze de afspraken rond aanwezigheid beter kan nakomen

Naar het **oudste kind** hebben de ouders geen zorgen. Mama is aangesproken geweest door de **juf** die zich wel **zorgen** maakt. Het gedrag van Lars is de laatste tijd veranderd. Hij is **wilder** in zijn spel, **weinig tolerant** naar andere kinderen, kan **niet** meer **rustig** in de kring zitten. Thuis merkt mama geen veranderingen op.

Over papa is er weinig geweten omdat de verpleegkundige hem weinig ziet. Hij werkt bij de brandweer. De huisarts kent mama sinds haar kinderjaren. Verpleegkundige weet dat **mama vroeger in therapie** is geweest in het CGG maar heeft geen idee waarom ze nu niet meer gaat. De **financiële situatie** is heel precair maar er is een OCMW assistent.

De verpleegkundige heeft aan de ouders verteld dat ze zich zorgen maakt en dat er heel veel op haar afkomt. Ze heeft het gevoel overvraagd te worden door mama. Ze krijgt heel veel telefoons en sms'jes van mama. De verpleegkundige heeft het gevoel dat ze tegelijk psycholoog, verpleegkundige en sociaal assistent moet zijn. Daarom wil ze extra hulp inschakelen. Ze vraagt of er iemand komt meekijken naar het gezin om samen met haar een tandem te vormen en in te schatten wat nodig is voor dit gezin.

Overleg in break-out rooms

- Waar denk je aan, wat zou er aan de hand kunnen zijn?
- Wat zou je na deze telefoon doen/wat zou je met de aanmelder afspreken?
- Wat is het doel van je actie?
- Waar ga je op letten/focussen?

Brainstormen

Infant Mental Health

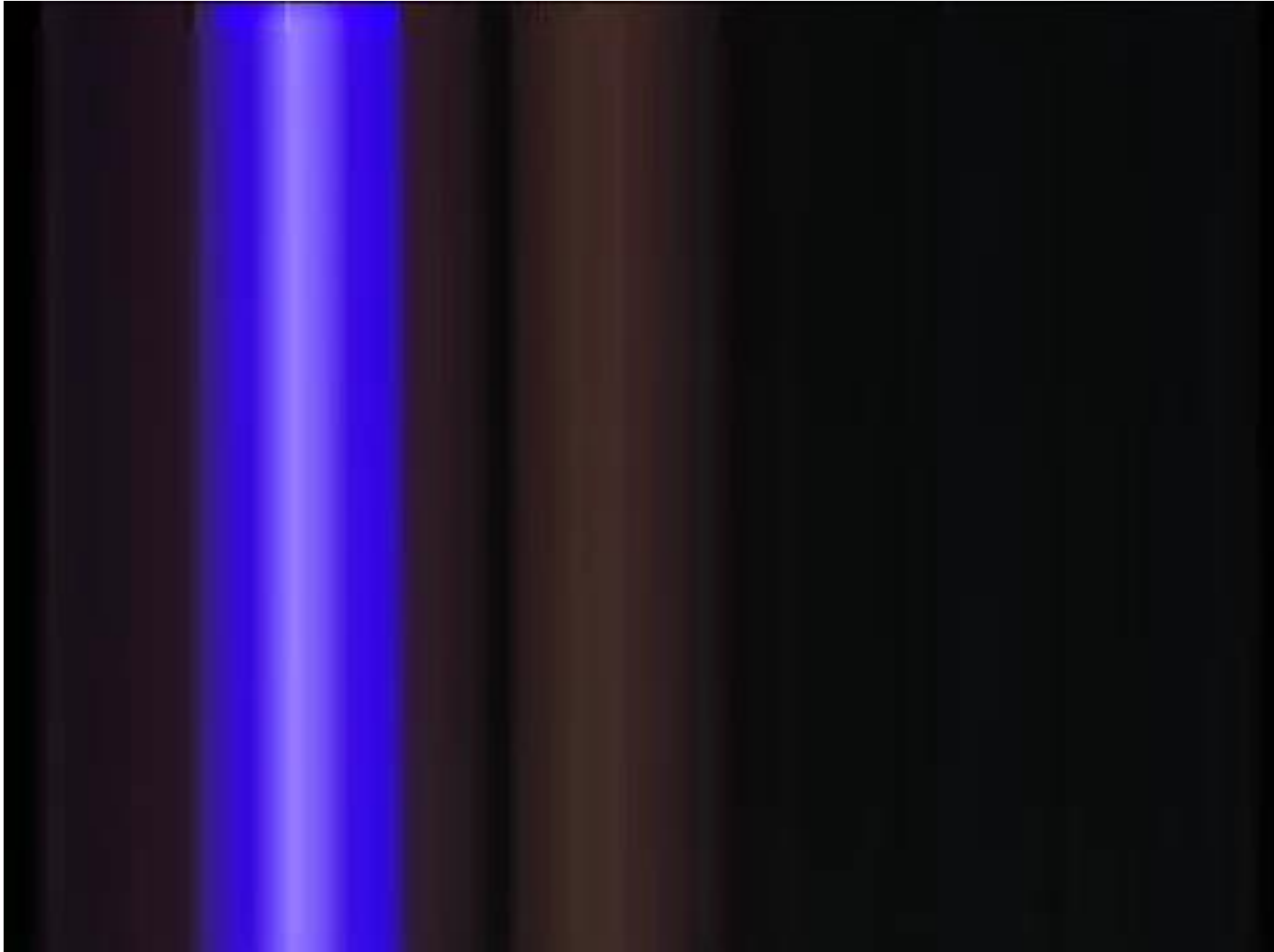
Filmpje Experimenten Spitz

Filmpje Experimenten Spitz

Filmpje Brainscan

Eerste huisbezoek

De connectmedewerker en verpleegkundige komen aan huis. **Enkel mama** is aanwezig en is heel zwijgzaam. Ze neemt **moeilijk contact**, er is geen oogcontact. Lore is nog aan het slapen boven. Het is ondertussen 10 uur. Mama zegt dat Lore nog niet wakker geweest is. Papa is gaan werken en heeft Lars afgezet aan school.

Mama en de verpleegkundige gaan in de zetel zitten. Er wordt niets gezegd. De connectmedewerker neemt een stoel en zet zich erbij. In het gesprek richt mama zich eerst exclusief tot de verpleegkundige. De verpleegkundige schetst nog eens kort de situatie en refereert naar het feit dat ze iemand meegebracht heeft. De connectmedewerker stelt zichzelf voor en geeft aan welke informatie tot nu toe gedeeld is. Aan mama wordt gevraagd om zelf iets te vertellen rond hun zorgen en verwachtingen en hun hulpvraag als ouders. Op dat moment **valt het gesprek stil**. De verpleegkundige geeft mama tijd en ruimte om erop in te gaan. Ze helpt om de zorgen te formuleren zijnde: mama vindt het moeilijk om met Lore te spelen, moeilijke momenten weet ze niet aan te pakken en structuur aanbrengen gaat niet. Mama krijgt het huishouden niet georganiseerd (vb, eten maken). De OCMW assistent had al gekeken voor warme maaltijden aan huis maar dit is stopgezet omdat ouders het niet konden betalen.

Mama zwijgt heel de tijd. De connectmedewerker ziet dat mama het moeilijk heeft, geeft dit aan en stelt een aantal vragen rechtstreeks aan mama. Ze probeert mama een beetje op haar gemak te stellen. Er is nog geen oogcontact maar er komt een beetje ruimte. Mama vertelt dat het **gevoel** dat ze nu heeft vrij snel na de geboorte van Lore begonnen is. Het gevoel **er alleen voor te staan, weinig eetlust** hebben, heel **moe** zijn. Ze zou het liefst een hele dag willen slapen. Ze kan **weinig plezier** uit haar kindje halen, **huilt gemakkelijk**. Alles kost zoveel energie. Mama is al eens in behandeling geweest in het CGG. Mama vertelt dat ze de **diagnose van autisme** heeft gekregen na lang zoeken en uitgebreide testing. Ze heeft hiervoor vroeger begeleiding gekregen maar nu niet meer.

We denken **Lore** te horen **wenen** en zeggen dit aan mama. Mama lijkt niet meteen te reageren maar als het gehuil aanhoudt stelt ze zich recht en gaat Lore halen. Het huilen stopt onmiddellijk. Mama komt met Lore op de arm in de living en zet haar **in haar park**. Zelf gaat ze opnieuw in de zetel zitten. Lore observeert de connectmedewerker en de verpleegkundige aandachtig. Ze zoekt weinig oogcontact of aandacht van haar mama. Initieel is ze wat afwachtend maar eens Lore zich comfortabel voelt in onze aanwezigheid zoekt ze helemaal **geen contact meer met mama** maar wel met de verpleegkundige en de connectmedewerker. Lore houdt zich opvallend goed bezig voor haar leeftijd. Ze neemt het **speelgoed** dat in haar park ligt. Aanvankelijk gebruikt ze het niet om onze aandacht te trekken. Wanneer er geluid ontstaat en de connectmedewerker daar op reageert, reageert Lore eerder verrast. Naar het einde toe van het huisbezoek lijkt ze dit mechanisme toch wat zelf te beginnen gebruiken om **reactie van de ander** te krijgen. Wanneer de connectmedewerker een **“kiekeboe” spelletje** initieert, lijkt dit aanvankelijk nieuw te zijn voor haar maar geraakt ze er wel door geboeid en is er een zekere fascinatie/plezier af te lezen bij haar.

Het gesprek gaat verder rond de mogelijkheden naar opvang en de verdere opstart hiervan. Mama geeft aan dat ze **hulp wenst**. In het begin had ze schrik maar nu heeft ze vertrouwen in hulp en vooral in de verpleegkundige van Kind en Gezin.

Overleg in break-out rooms

- Wat weet je meer over de gezinsleden?
- Wat zou je doen? Wat zou je met de aanmelder afspreken?

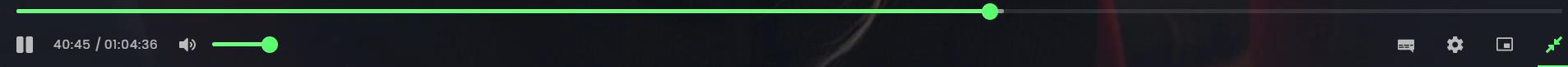

Brainstormen

Autisme bij vrouwen

Mensen met een autismspectrumstoornis

Postnatale depressie

Still Face experiment

Hechting

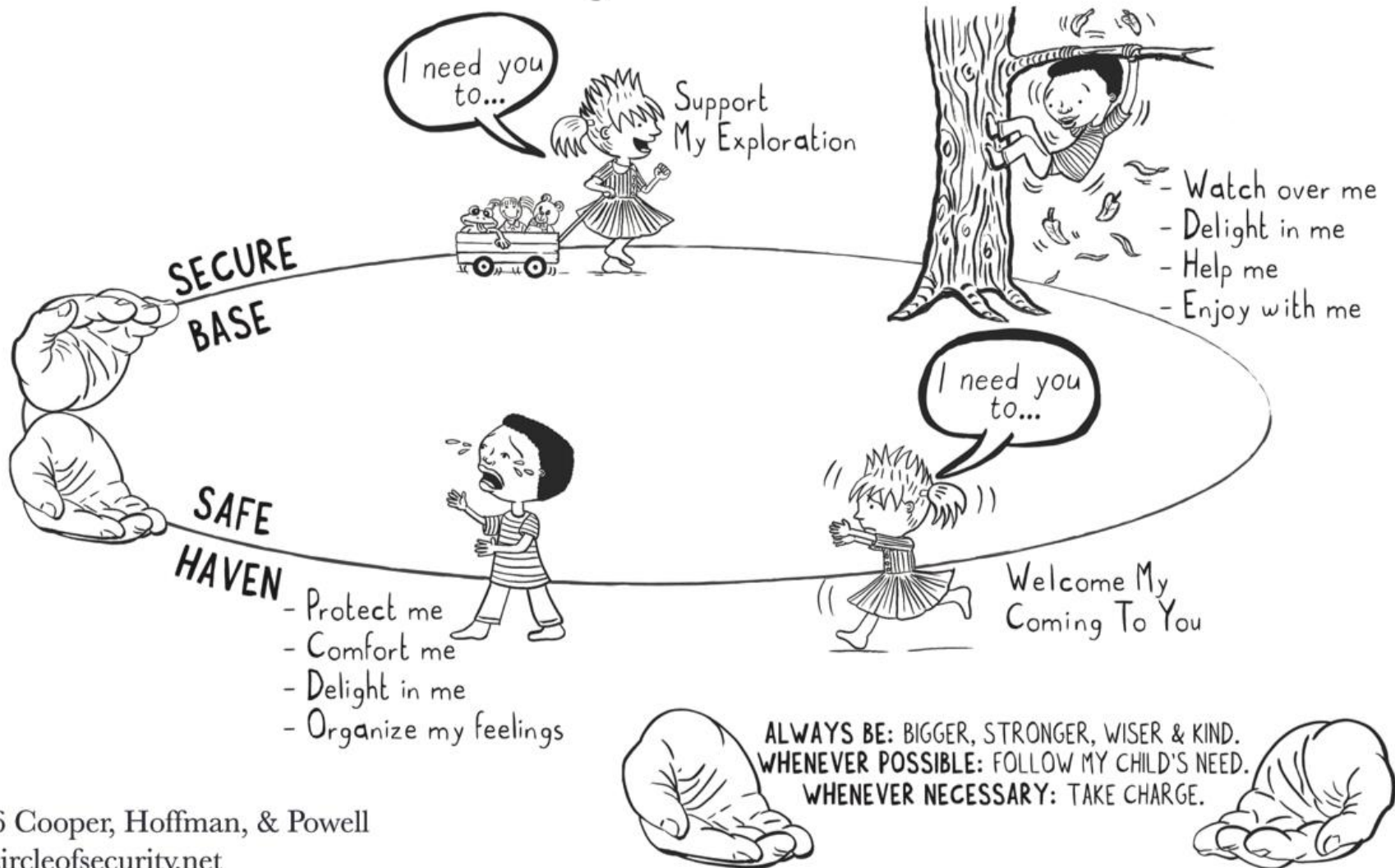

Filmpje Circle of Security

Circle of Security[®]

Parent Attending To The Child's Needs

Negatieve invloed van financiële stress op psychisch functioneren

Tweede huisbezoek

De connectmedewerker en verpleegkundige van Kind & Gezin komen een 2de keer aan huis. Deze keer is het hele gezin in huis, mama en papa gaan in de zetel zitten, baby Lore zit terug in haar park en broertje Lars zit zwijgzaam naar TV te kijken. Papa is net terug van zijn werk, hij had een vroege shift en spreekt ons vriendelijk aan. Papa lijkt overmatig te zweten. Mama is deze keer iets meer op haar gemak en begroet ons.

De verpleegkundige kadert kort nog eens het vorige gesprek en vraagt aan **papa** of hij van alles **op de hoogte** is. Papa knikt en begint dan meteen een heel verhaal te vertellen over Lars. De juf heeft hem vandaag op school terug aangesproken over het **gedrag van Lars**; hij zou een kindje **geslagen** hebben en **geen seconde rustig** kunnen zijn, daarnaast heeft hij terug een **plasongelukje** gehad. Terwijl papa dit duidelijk wat geïrriteerd verteld, kijkt Lars even onze richting uit. Hij lijkt te begrijpen dat het over hem gaat maar zegt niets. Papa geeft aan het toch wel zeer vreemd te vinden dat Lars thuis zo braaf en stil kan zijn, 'kijk hem nu, rustig voor TV en dan gaan ze mij vertellen dat hij geen moment kan stil zitten'. Er valt even een stilte, **mama vult stil aan** dat ze het ook allemaal **niet goed begrijpt**. De connectmedewerker beaamt dat het wel lastig voor ouders moet zijn om deze opmerkingen te horen en thuis geen zorgen te hebben, ze vraagt hierbij aan ouders of het geen goed idee is om zelf eens **contact** op te nemen met de **juf**? Mama en papa knikken instemmend. Papa zet zich recht, neemt een sigaret en verdwijnt even naar buiten. Mama geeft aan dat **papa** het moeilijk heeft met de opmerkingen, hij kan **niet goed met kritiek en stress** omgaan.

Baby **Lore** blijft tijdens het gesprek **in haar park**, ze houdt zich rustig bezig met het speelgoed en kijkt af en toe eens op. Wanneer de verpleegkundige naar haar kijkt, lijkt ze haar **boekje te tonen**. Als papa iets later terug binnenkomt en even in haar richting kijkt, verschijnt er een **kleine glimlach**.

De connectmedewerker spreekt papa aan door te zeggen dat even gaan roken precies wel nodig was na het vertellen van de moeilijkheden op school. Papa legt zijn aansteker op de kast en zegt dat hij de opmerkingen beu is. **Lars** zet zich ondertussen recht en loopt naar de koelkast, hij neemt de pot choco en begint een **boterham te smeren**. Hij neemt daarna nog een **chocomelkje** en zet zich terug voor TV. De connectmedewerker merkt dit op en richt zich tot Lars 'jij had precies wel honger?', Lars kijkt even op en glimlacht eens.

De connectmedewerker peilt bij papa **welke vragen of verwachtingen** hij nog heeft op vlak van **hulp**. Papa geeft aan dat hij wel denkt dat zijn vrouw **ondersteuning kan gebruiken** als hij gaan werken is maar hij vreest ook dat **niet alles financieel haalbaar** is.

Overleg in break-out rooms

- Welk advies zouden jullie formuleren voor deze aanmelder en dit gezin?

Brainstormen

Ons advies

- Heropstarten kinderopvang
- Mama toeleiden naar Mobiel team
- Contact opnemen met de juf van Lars en CLB
- Ondersteuning thuisbegeleidingsdienst van het CKG
- CGG ouder-kind om met mama en Lore om rond hechting samen te werken
- Contactname met de betrokken huisarts voor opvolging
- Verpleegkundige van K&G ondersteunen in het zich leren begrenzen ten aanzien van mama

OPMERKINGEN

- Samen met aanmelder het advies aanbrengeen bij het gezin.
- Wachtlijsten zorgen voor een gefaseerde uitvoering van dit advies.
- Bij dreigende onveiligheid invullen van M-doc.

Gesprekstechnieken: hoe ga je moeilijke gesprekken aan?

- Bespreek je zorgen direct
- Oordeel niet
- Wees nieuwsgierig
- Luister actief
- Bouw samenwerking op
- Geef ruimte aan emoties
- Sluit het gesprek goed af

Follow – up

- Mama stond op wachtlijst Mobiel Team en had een intakegesprek gehad.
- Gezin stond op wachtlijst thuisbegeleiding van CKG.
- Therapie in CGG met mama en Lore was lopende.
- Lore ging weer naar de onthaalmoeder. Er waren afspraken gemaakt tussen de onthaalmoeder en mama waaraan zij zich wel kon houden (namiddag).
- Besluit onderzoek van CLB: het gevoel van veiligheid van Lars op school zorgde ervoor dat hij zijn frustraties rond de moeilijkheden thuis op school kon uiten. De juf kreeg adviezen hoe zij daar best mee kon omgaan in de klas.
- Het OCMW was meer betrokken in het opvolgen van de financiële zorgen.

CONNECT 0-4

Werkwijze

- Centraal aanmeldingsformulier terug te vinden op de website www.radar.be/connect0-4
- Regio gebonden
- Medewerkers nemen contact op binnen de 14 dagen
- Aanmeldingen kunnen anoniem

Links

- voorstelling connect 0-4 <https://videos.simpleshow.com/t68wgAzOSR>
- Website RADAR Connect 0-4: <https://www.radar.be/connect0-4/>
- Filmpje experimenten Dr. Spitz: <https://www.youtube.com/watch?v=VvdOe10vrs4&t=276s>
- Filmpje Brain scan Neglected Child: https://www.youtube.com/watch?v=_n3QI_d5c80
- Filmpje Still Face: <https://www.youtube.com/watch?v=apzXGEbZht0&t=9s>
- Schema ontwikkelingsvaardigheden: <https://d11066c6yi5btx.cloudfront.net/ncj/ncj/docs/d5771c50-bac7-4fb6-a307-e302b14d664b.pdf>
- Ontwikkelingslijst 'Wil je met me spelen?': <https://resonansvzw.be/over-ons/publicaties/wil-je-met-me-spelen/>
- Website Circle of Security (hechting): <https://www.circleofsecurityinternational.com/>
- Lijst Signalen van Verstoord Gehechtheidsgedrag: http://richtlijnenjeugdhulp.nl/wp-content/uploads/2015/04/Richtlijn_Problematische_gehechtheid.pdf zie blz. 78
- Vragenlijst Diagnostiek van Depressie: <https://www.lentis.nl/probleem/depressie/depressie-test/>
- Met weinig geld overleven in Gent: www.metweiniggeld.be
- Filmpje Effect van verslaving: <https://www.youtube.com/watch?v=HUnqLgGRJpo>
- Boek Rol van de Vader: 'Nieuw boek voor Vaders. Alles wat je moet weten over de zwangerschap, de geboorte en de eerste drie levensjaren van je kind ' van Claudine Crommar:
<http://www.maklu.be/MakluEnGarant/BookDetails.aspx?id=9789044136371>

Heel erg bedankt voor
jullie medewerking en
jullie aandacht!

